

cedi potest add dx seu d^2x , & ita porro. Imo potest occurrere d^3x , cum exponens differentię est indeterminatus,

Contrarium ipsius Elementi vel differentię est *summa*, quoniam Quantitate (continuè) decrescente donec evanescat, quantitas ipsa semper est summa omnium differentiarum sequentium. Ut adeo df, dx idem sit quod $y dx$. At $f, v dx$ significat aream quę est aggregatum ex omnibus rectangulis, quorum cujuslibet longitudo (assignabilis) est y aliqua, & latitudo (elementaris) est dx ipsi y ordinatum respondens. Dantur & *summę summatarum*, & ita porro, ut si sit $f dz, y dx$; significatur solidum quod conflatum ex omnibus areis, qualis est $f y dx$, ordinatim ductis in respondens cuique elementum dx .

I.

G. G. L.

Symbolismus memorabilis cal-

culi Algebraici & Infinitesimalis, in comparatione potentiarum
& differentiarum; & de Lege Homogeneorum
Transcendentali.

UT cujuslibet quantitatis facile est invenire potentiam; ita cujuslibet certa lege variantis possumus invenire differentiam seu Elementum. Sed regressus à potentia ad radicem per extractionem, & regressus à differentia ad terminum per summationem, non semper in potestate est. Et uti impossibilitas extractionis in numeris rationalibus quęsitę producit quantitates furdas; ita impossibilitas summationis in quantitibus Algebraicis quęsitę, producit quantitates transcendentes, quarum considerationem in Analyfin jam olim induximus. Sanè, ut sæpe quantitates rationales per modum radice seu irrationaliter exhibentur, etsi ad formulam rationalem reduci possint; ita sæpe quantitates Algebraicę seu ordinarię per modum transcendentium exhibentur, etsi eas ad formulam ordinariam reducere liceat. Itaque multum interest inter *quantitates & formulas*.

Sed

Sed arcanior quædam subest inter Potentias & Differentias Analogia, quam hoc loco exponere operæ pretium erit. Et primum potentias binomii (seu summæ nominum duorum) comparabimus cum differentis rectanguli [seu facti ex Factoribus binis] & deinde [cum analogia perpetua sit] breviter dabimus communem legem, tam potentia ex multinomio quocunque, quam differentia facti ex factoribus quocunque Potentia autem pariter ac differentia habent suos exponentes, gradum potentia vel differentia indicantes. Itaque analogiæ clarioris causa, ut dx , ddx , d^3x significat differentiam primam, secundam, tertiam; ita x , xx , x^3 exprimemus hoc loco, per p^1x , p^2x , p^3x , id est per potentiam primam, secundam, tertiam; nempe ipsius x . Et $p^e[x+y]$ significabit potentiam ipsius $x+y$, secundum exponentem e , uti $d^e(xy)$ differentiam ipsius xy significat, itidem secundum exponentem e .

Sit ergo Binomium $x+y$, ejus potentia prima, si sic loqui licet, vel gradus si malis, seu quæ exponentem habet 1, est ipsa quantitas seu radix seu ipsum Binomium $x+y$. Atque adeo $p^1(x+y) = x+y$, sed potentia secunda seu quadratum ipsius $x+y$, sive $p^2(x+y)$ erit $= 1xx + 2xy + 1yy$; & cubus seu potentia tertia ipsius $x+y$, sive $p^3(x+y)$ est $= 1x^3 + 3x^2y + 3xy^2 + 1y^3$; & biquadratum seu potentia quarta ipsius $x+y$ sive $p^4(x+y)$ est $= 1x^4 + 4x^3y + 6x^2y^2 + 4xy^3 + 1y^4$. Et generaliter, reperietur, potentiam quamcunque ab $x+y$ seu $p^e(x+y)$ esse $1x^e + \frac{e}{1}x^{e-1}y + \frac{e(e-1)}{1.2}x^{e-2}y^2 + \frac{e(e-1)(e-2)}{1.2.3}x^{e-3}y^3 + \frac{e(e-1)(e-2)(e-3)}{1.2.3.4}x^{e-4}y^4$ &c. ubi subtractione numerorum per unitates crescentium, veluti si $e = 3$ seu $e-1 = 0$, evanescit terminus in quo est $e-3$, & omnes eum sequentes. Ita cum fit $e = 2$, fiet $p^2(x+y) = 1x^2 + \frac{2}{1}x^1y + \frac{2(2-1)}{1.2}x^0y^2$ seu $1x^2 + 2xy + 1y^2 = 1p^3xp^0y + 3p^2xp^1y + 3p^1xp^2y + 1p^0xp^3y$.

Ubi notandum x^0 , vel y^0 , siue p^0x , p^0y , vel aliam cujusque quantitatis potentiam, cujus exponents evanescit seu fit 0, abire in unitatem. Nam si ordine ponamus.

Quantitates progresionis

Geometricæ

$$x^1, xx, x^2, x^3, x^4, \dots$$

Exponentes respondentes

progresionis Arithmetice erunt

$$-3, -2, -1, 0, 1, 2, 3, \dots$$

X

Unde

Unde $p^0 x = 1$ & $p^{-1} x = \frac{1}{x}$ vel $1 : x$, & $p^{-2} x = \frac{1}{x^2}$ vel $1 : xx$. itaque formula generalis pro potestate Binomii sic scribi potest:
 $p^e (x + y) = 1 p^e x p^0 y + \frac{e}{1} p^{e-1} x p^1 y + \frac{e(e-1)}{1 \cdot 2} p^{e-2} x p^2 y + \dots + \frac{e(e-1)(e-2)(e-3)}{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 4} p^{e-4} x p^4 y + \dots$

Veniamus jam ad differentiationes, idemque illic provenire ostendamus tantum pro $x + y$ ponendo xy , & pro p ponendo d . Primum ergo $d(xy) = ydx + xdy$. Ut olim docuimus, cum primum multis abhinc annis calculum differentialem proponeremus: ex quo uno fundamento totus reliquus differentiarum calculus demonstrari potest. Ipsum autem fundamentum hoc, sic ostenditur: $d(xy)$ est differentia inter $(x + dx)(y + dy)$ & xy , sive inter rectangulum proximum & propositum, Est autem $(x + dx)(y + dy) = xy + ydx + xdy + dx dy$, unde si auferas xy fit $ydx + xdy + dx dy$, sed quia dx vel dy est incomparabiliter minus quam x vel y , etiam $dx dy$, erit incomparabiliter minor quam $x dy$ & $y dx$; ideoque reicitur, tandemque fiet $(x + dx)(y + dy) - xy = ydx + xdy$; Jam $x = d^0 x$ & $y = d^0 y$, nempe ubi differentia nulla est, & $d^1 x$ est dx , vel $d^1 y = dy$, ideo scribi poterit $d^1(xy) = d^1 x d^0 y + d^0 x d^1 y$; Cæterum, quæ evenire possent in signis variationes cum crescente x decrescit y aut cum aliqua ex differentiis, velut dx aut dy fit quantitas negativa, nunc non explico: rem tractans generaliter, salva potestate cujusque signa in casibus specialibus, ubi opus est, immutandi,

Pergamus ad differentiationes secundas $dd(xy) = d[ydx + xdy] = d[ydx] + d[xdy]$. Jam $d[ydx] = yddx + dx dy$ ex calculo præcedente, nam pro dx scribamus z , erit $ddx = dz$, & fiet $d(ydx) = d[yz] =$ [per calculum præcedentem] $ydz + zdy = yddx + dx dy$. Et pari jure fiet $d(xdy) = dx dy + xddy$. Itaque colligendo, fiet $dd(xy) = yddx + 2 dx dy + xddy$, prorsus ut quadratum ab $x + y$, dat $xx + 2xy + yy$, seu $d^2(xy) = d^2 x d^0 y + 2 d^1 x d^1 y + d^0 x d^2 y$ prorsus ut $p^2(x + y) = p^2 x p^0 y + 2 p^1 x p^1 y + p^0 x p^2 y$. Quæ analogia inter differentiationem & potentiationem servatur perpetuò, continuata potentiatione [seu Potentiæ excitatione] & differentiatione. Nempe ut in nova potentiatione Binomii totum præcedens multiplicatur tam per y quam per x , & priore casu p ipse y , posteriore p ipse x , augetur unitate; ita in differentiendo

totum

totum præcedens differentiatur tam secundum y , quam secundum x . & priore casu d ipsius y , posteriore autem d ipsius x augetur unitate,

Exempli Gratia

$$\left. \begin{array}{l} \text{Si } p^1 x p^0 y \\ \quad p^0 x p^1 y \end{array} \right\} \begin{array}{l} \text{multiplicemus} \\ \text{per } y \end{array} \left\{ \begin{array}{l} p^1 x p^1 y \\ p^0 x p^2 y \end{array} \right\} \begin{array}{l} \text{fit} \\ \text{fit} \end{array} \left\{ \begin{array}{l} p^2 x p^0 y \\ p^1 x p^1 y \end{array} \right\} \begin{array}{l} \text{fin illud multiplicemus} \\ \text{per } x \end{array}$$

Et Similiter.

$$\left. \begin{array}{l} \text{Si } d^1 x d^0 y \\ \quad d^0 x d^1 y \end{array} \right\} \begin{array}{l} \text{differentiemus} \\ \text{secundum } y \end{array} \left\{ \begin{array}{l} d^1 x d^1 y \\ d^0 x d^2 y \end{array} \right\} \begin{array}{l} \text{fit} \\ \text{fit} \end{array} \left\{ \begin{array}{l} d^2 x d^0 y \\ d^1 x d^1 y \end{array} \right\} \begin{array}{l} \text{fin illud differentiemus} \\ \text{secundum } x \end{array}$$

Ex quo sequitur porro $d^3 [xy]$ esse $1 d^3 x d^0 y + 3 d^2 x d^1 y + 3 d^1 x d^2 y + 1 d^0 x d^3 y$, vel vulgari modo scribendi $y d^3 x + 3 d d x dy + 3 d x d d y + x d^3 y$: Et generaliter, ut paulo ante potentiando literam p adhibuimus, ita nunc differentiando adhibita litera d , fore,

$$d^c (xy) = 1 d^c x d^0 y + \frac{c}{1} d^{c-1} x d^1 y + \frac{c(c-1)}{1 \cdot 2} d^{c-2} x d^2 y + \frac{c(c-1)(c-2)}{1 \cdot 2 \cdot 3} d^{c-3} x d^3 y + \&c,$$

Quinimò etiam inter potentias multinomii, & differentias combinationis seu facti ex pluribus factoribus, eadem Analogia locum habebit, velut inter $d^c (xyz)$ differentiam ternionis, & $p^c (x+y+z)$ potentiam trinomii. Cum semper verum maneat, Exponentem tam ipsius p , quam ipsius d in formula ad altiore potentiam elevanda, vel amplius differentianda, secundum quamlibet literam separatim augeri unitate & ex omnibus provenientes colligi formulam novam; Porro generalis olim à me inventa est regula cœfficientium qua potentia polynomii cujusque exprimitur. Eadem ergo regula etiam ad numeros cœfficientes ejus formulæ valebit, quæ differentiacionem facti ex pluribus factoribus exprimit

Sunt autem numeri cœfficientes in potentiis, nihil aliud, quam numeri transpositionum, quas recipiunt literæ in forma seu termino cui numerus præfigitur, veluti pro $p^3 (x+y+z)$ seu pro cubo ab $x+y+z$ prodit.

$1x^3 + 3x^2y + 6xyz$ ibi cœfficiens omnium qualis x^2y , est 3
 quia pro xy scribi potest xy, yx, yxx
 $1y^3$ $3xy^2$ Et cœfficiens omnium qualis xy est 6.
 $1z^3$ $3x^2z$ quia pro xyz scribi potest $yxz, xyz, xzy, yzx, zxy, zyx$
            $3xz^2$ Sed cœfficiens omnium qualis x^3 est, 1
            $3y^2z$ quia in xxx transpositio nihil variat.
            $3yz^2$

Modum autem inveniendi numerum transpositionum formæ propositæ, alibi, commoda satis ratione, exhibuimus.

Ad analogiam autem cum differentiis servandam, cubus seu potentia tertia ab $x + y + z$ &c. ita scribetur.

$$\begin{array}{l}
 1p^3 xp^0 yp^0 z + 3p^2 xp^1 yp^0 z + 6p^1 xp^1 yp^1 z \\
 1p^0 xp^3 yp^0 z \quad 3p^1 xp^2 yp^0 z \\
 1p^0 xp^0 yp^3 z \quad 3p^2 xp^0 yp^1 z \\
 \quad \quad \quad 3p^1 xp^0 yp^2 z \\
 \quad \quad \quad 3p^0 xp^2 yp^1 z \\
 \quad \quad \quad 3p^0 xp^1 yp^2 z
 \end{array}
 \left. \vphantom{\begin{array}{l} \\ \\ \\ \\ \\ \end{array}} \right\} \text{æquale est.}$$

$$\left\{ \begin{array}{l}
 p^3(x+y+z) = 1x^3 + 3x^2y + 6xyz \\
 \quad \quad \quad 1y^3 \quad 3xy^2 \\
 \quad \quad \quad 1z^3 \quad 3xz^2 \\
 \quad \quad \quad \quad 3yz^2 \\
 \quad \quad \quad \quad 3y^2z \\
 \quad \quad \quad \quad 3yz^2
 \end{array} \right.$$

Ergo similiter differentia tertia ab xyz talis prodibit

$$\begin{array}{l}
 1d^3 xd^0 yd^0 z + 3d^2 xd^1 yd^0 z + 6d^1 xd^1 yd^1 z \\
 1d^0 xd^3 yd^0 z \quad 3d^1 xd^2 yd^0 z \\
 1d^0 xd^0 yd^3 z \quad 3d^2 zd^0 yd^1 z \\
 \quad \quad \quad 3d^1 xd^0 yd^2 z \\
 \quad \quad \quad 3d^0 xd^2 yd^1 z \\
 \quad \quad \quad 3d^0 xd^1 yd^2 z
 \end{array}
 \left. \vphantom{\begin{array}{l} \\ \\ \\ \\ \\ \end{array}} \right\} \text{æquale est.}$$

$$\left\{ \begin{array}{l}
 d^3(xyz) = 1 d^3x \cdot yz + 3 ddx dy \cdot z + 6 dx dy dz \\
 \quad 1 x d^3y \cdot z \quad 3 dx ddy \cdot z \\
 \quad 1 xy d^3z \quad 3 ddx \cdot ydz \\
 \quad \quad \quad 3 dx \cdot yddz \\
 \quad \quad \quad 3 xddydz \\
 \quad \quad \quad 3 xdyddz
 \end{array} \right.$$

Ubi patet, novo scribendi more apparere analogiam inter potentias & differentias, vulgato (nempe hic posterius posito) non apparere. Eaque analogia eousque porrigitur, ut tali scribendi more (quod mireris) etiam $p^\circ(x+y+z)$ & $d^\circ(xyz)$ sibi respondeant, & veritati:

$$\begin{array}{l}
 \text{Nam } p^\circ(x+y+z) \quad = \quad 1 \quad = p^\circ xp^\circ yp^\circ z \\
 \text{Et } d^\circ(xyz) \quad , \quad = \quad xyz \quad = d^\circ xd^\circ yd^\circ z
 \end{array}$$

Eadem etiam opera apparet quamnam sit *Lex homogeneorum transcendentalis*, quam vulgari modo scribendi differentias, non aequè agnoscas. Exempli gratia, novo hoc *characteris. icæ* genere adhibito, apparebit $addx$ & $dx dx$ non tantum Algebraicè (dum utrobique binæ quantitates in se invicem ducuntur) sed etiam transcendentaliter homogeneas esse, & comparabiles inter se; quoniam illud scribi potest $d^\circ ad^\circ x$, hoc $d^\circ xd^\circ x$, & utrobique exponentes differentiales conficiunt eandem summam, nam $0 + 2 = 1 + 1$. Cæterum, lex homogeneorum transcendentalis, vulgarem seu Algebraicam præsupponit. Interim non omnes formæ transcendentes, licet homogeneæ inter se, aequè per se aptæ sunt summationi. Exempli causa $adx ddx$ absolute summabile est, sed $dx dx dx$ seu $p^3(d^\circ x)$ homogeneum priori tam Algebraicè, quam transcendentaliter summabile non est, nisi quædam iuppositio accedat.